

PATVIRTINTA:
Bankroto ir restruktūrizavimo
administratorių atestavimo komisijos
(2017 m. sausio 24 d. Nr. B-1
15 klausimas)

RESTRUKTŪRIZAVIMO ADMINISTRATORIŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

I. RESTRUKTŪRIZAVIMO REGULIAVIMAS

Restruktūrizavimo reguliavimas ES

2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų Pagrindinė ir šalutinė bylos. Sprendimų restruktūrizavimo bylose pripažinimas ir padariniai. Kreditorių informavimas ir jų reikalavimų pateikimas.

2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr.2015/848 dėl nemokumo bylų.

Įmonių restruktūrizavimo reguliavimas pagal Lietuvos Respublikos teisę

Teisės šaltiniai.

Restruktūrizavimo ir teisės šakų (konstitucinės, civilinės, civilinio proceso, baudžiamosios teisės ir kt.) santykis.

Restruktūrizavimo samprata. Restruktūrizavimo paskirtis ir tikslai. Restruktūrizavimo taikymo sąlygos. Restruktūrizavimo procese taikomi principai. Restruktūrizavimo ir bankroto procesų ryšys.

Restruktūrizavimo proceso subjektai

Restruktūrizavimo proceso subjektų klasifikacija.

Restruktūrizavimo bylą nagrinėjantis teismas. Bylų teisingumas.

Subjektai, kurių atžvilgiu gali būti vykdomas restruktūrizavimo procesas.

Kreditoriai. Kreditorių samprata ir klasifikacija, teisės ir pareigos. Kreditorių susirinkimas, kreditorių komitetas, jų kompetencija, nutarimų priėmimo tvarka.

Restruktūrizavimo administratorius. Teisės teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas fiziniams ir juridiniams asmenims suteikimas. Reikalavimai fiziniams asmenims, siekiantiems įgyti teisę teikti restruktūrizavimo administravimo paslaugas. Reikalavimai juridiniams asmenims, siekiantiems įgyti teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas.

Restruktūrizavimo administratoriaus teisės ir pareigos, atsakomybė. Restruktūrizavimo administratorių profesinės veiklos etikos principai.

Restruktūrizavimo administratorių veiklos priežiūra: tikrinimas (planiniai ir neplaniniai tikrinimai). Administratorių veiklos stebėseną.

Restruktūrizavimo bylos iškėlimas

Subjektai, turintys teisę kreiptis į teismą dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo, pareiškimo dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo pateikimo pagrindai.

Restruktūrizavimo plano metmenys.

Restruktūrizavimo bylos iškėlimo ir atsisakymo iškelti bylą pagrindai. Restruktūrizavimo bylos iškėlimo materialinės ir procesinės teisinės pasekmės. Supaprastinta restruktūrizavimo bylos iškėlimo tvarka.

Duomenų apie įmonės restruktūrizavimo procedūras teikimo ir skelbimo tvarka.

Laikinosios apsaugos priemonės, jų rūšys, taikymas ir galiojimas.

Restruktūrizavimo administratoriaus paskyrimas, procedūra ir skyrimo kriterijai.

Restruktūrizavimo bylos nagrinėjimas

Kreditorių reikalavimų pareiškimas, tikrinimas, tvirtinimas ir tikslinimas. Kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė ir tvarka.

Restruktūrizavimo planas, jo turinys. Restruktūrizavimo plano rengimas svarstymas ir tvirtinimas. Atsakomybė už teismo patvirtinto įmonės restruktūrizavimo plano įgyvendinimą. Įmonės verslo plane restruktūrizavimo laikotarpiui nustatomos priemonės ir jų įgyvendinimo terminai. Restruktūrizavimo plano įgyvendinimo rizika.

Restruktūrizuojamos įmonės, jos turto valdymas. Įmonės organų teisės ir pareigos restruktūrizavimo plano rengimo laikotarpiu.

Administravimo išlaidų tvirtinimas ir dydis. Administravimo išlaidų apmokėjimas.

Restruktūrizavimo pabaiga

Restruktūrizavimo bylos nutraukimas. Nutraukimo sąlygos ir teisinės pasekmės.

Įmonės restruktūrizavimo proceso pabaiga. Restruktūrizavimo plano įgyvendinimo aktas. Restruktūrizavimo pabaigos teisinės pasekmės.

II. FIZINIŲ ASMENŲ BANKROTAS

Fizinių asmenų bankroto samprata.

Fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo sąlygos. Supaprastinta fizinio asmens bankroto iškėlimo tvarka. Atsisakymas iškelti fizinio asmens bankroto bylą.

Fizinio asmens pareigos ir teisės bankroto proceso metu. Fizinio asmens kreditoriai, jų teisės ir pareigos, interesų gynimas. Kreditorių susirinkimas, jo teisės. Fizinio asmens kreditorių reikalavimų tenkinimo ir jo mokumo atkūrimo planas: reikalavimai planui, tvirtinimas, įgyvendinimas.

Kreditorių reikalavimų tenkinimas. Turto pardavimo tvarka.

Bankroto administratorius, jo skyrimas, atstatydinimas. Teisės ir pareigos bankroto proceso metu.

Fizinio asmens bankroto bylos nutraukimas. Fizinio asmens bankroto proceso pabaiga.

III. EKONOMIKA, VADYBA, ĮMONIŲ VALDYMAS

Ekonomikos samprata. Rinka, vartotojo elgsena, ekonomikos ciklas.

Mikroekonomika. Paklausa ir pasiūla. Rinkos pusiausvyra. Paklausos ir pasiūlos elastingumas, pusiausvyros stabilumas. Rinkos kaina. Vartotojo elgsena bei prekių ir paslaugų pusiausvyra: naudingumas ir vartotojo elgsenos abejingumas, vartotojo biudžeto bei prekių ir paslaugų kainų įtaka paklausai. Įmonių skirstymas pagal dydį, įmonių teisinės formos ir jų veiklos organizavimas. Gamyba. Gamyba ilguoju ir trumpuoju laikotarpiu. Ekonominių kaštų samprata ir

pelnas. Trumpojo laikotarpio kaštai. Trumpojo laikotarpio kaštų minimizavimas. Ilgojo laikotarpio kaštai. Konkurencijos samprata. Konkurenciją ribojantys veiksmai. Nesąžininga konkurencija. Monopoliija, oligopolija. Rinkos sprendimai ir politiniai sprendimai.

Valdymo samprata ir rūšys. Valdymo tikslai ir funkcijos. Valdymo dėsniai, principai, metodai ir stiliai.

Valdymo procesas. Planavimas, organizavimas, vadovavimas, kontrolė. Strateginis valdymas. Valdymo sprendimai. Sprendimų priėmimo procesas. Valdymo kultūra ir etika.

Įmonių valdymo samprata. Įmonės veiklos tikslai. Verslo planas ir jo vieta įmonės valdyme. Strateginis planas. Įmonės organizacinė valdymo struktūra. Funkcijų delegavimas, įgaliojimai ir atsakomybė. Atskirų veiklos krypčių, įmonės padalinių biudžetai ir jų valdymas. Finansavimo šaltiniai, nuosavas, skolintas kapitalas.

Verslo organizavimas. Gamyba, logistika, pardavimai, paslaugų teikimas, kokybė, apyvartinės lėšos ir jų tarpusavio ryšys. Verslo projektų valdymas. Veiklos rizikos valdymas ir rizikos draudimas. Įmonės konkurencingumo didinimas.

Rinkodara ir jos vieta verslo valdyme. Rinkodaros komplekso aplinka. Rinkodaros tyrimai. Rinkodaros veiklos planavimas, valdymas. Rinkodaros strategijos. 4 P formulė – prekė, kainodara, prekės pateikimas (paskirstymas), pardavimų rėmimas.

IV. CIVILINĖ TEISĖ

Civilinės teisės samprata, reguliuojami santykiai.

Sandoriai. Sandorių samprata ir forma. Negaliojantys ir niekiniai sandoriai, sandorių ginčijimas.

Asmenys. Fiziniai asmenys. Juridinio asmens samprata. Viešieji ir privatieji juridiniai asmenys. Pelno siekiantys ir pelno nesiekiantys juridiniai asmenys. Juridinio asmens turtas. Juridinių asmenų atsakomybė pagal savo prievoles. Ribotos ir neribotos atsakomybės juridiniai asmenys. Juridinio asmens filialas ir atstovybė. Juridinių asmenų teisnumas, licencijavimas. Juridinio asmens organai. Juridinio asmens veiklos tyrimas. Atstovavimas.

Prievolės. Prievolių rūšys. Prievolių vykdymas ir jo neįvykdymo teisinės pasekmės. Kreditoriaus interesų gynimas. Prievolių įvykdymo užtikrinimas. Reikalavimo perleidimas trečiajam asmeniui regreso tvarka (subrogacija). Skolos perkėlimas. Prievolių pabaiga. Restitucija.

Sutartys. Bendrosios sutarčių teisės nuostatos. Sutarčių sudarymas. Sutarčių galia ir aiškinimas. Sutarčių forma. Sutarčių turinys. Sutarčių vykdymas. Sutarčių neįvykdymo teisinės pasekmės. Sutarčių pabaiga. Nepagrįstas praturtėjimas ar turto gavimas.

Civilinė atsakomybė. Bendrosios civilinės atsakomybės nuostatos. Sutartinė atsakomybė. Deliktinė atsakomybė.

Daiktinė teisė. Bendrosios daiktinės teisės nuostatos. Daiktinės teisės: valdymas, nuosavybė, turto patikėjimas, servitutas, uzufruktas, užstatymo teisė (superficies), ilgalaikė nuoma (emphyteusis). Hipoteka ir įkeitimas. Kito asmens turto administravimas. Daiktų, daiktinių teisių ir juridinių faktų registravimas.

Atskiros sutarčių rūšys. Pirkimas-pardavimas, mainai, nuoma, žemės nuoma, lizingas (finansinė nuoma), atlygintinų paslaugų teikimas, pasauga, paskola, turto patikėjimas, taikos sutartis, draudimas ir kt.

V. CIVILINIS PROCESAS

Civilinio proceso samprata.

Civilinio proceso principai. Teisingumas. Civilinio proceso dalyviai. Teismo sudėtis, nušalinimai. Procesiniai terminai. Bylinėjimosi išlaidos. Procesiniai dokumentai. Ieškinys, priešieškiny. Laikinosios apsaugos priemonės. Teismo posėdžiai. Įrodymai.

Bylos nagrinėjimo stadijos.

Pasirengimas civilinių bylų nagrinėjimui teisme. Civilinių bylų nagrinėjimas teisme. Teismo sprendimai ir nutartys. Bylos nutraukimas ir pareiškimo palikimas nenagrinėtu. Neįsiteisėjusių teismo sprendimų apskundimas. Atskirieji skundai. Bylų procesas kasaciniame teisme. Proceso atnaujinimas.

Atskirų kategorijų bylų nagrinėjimo ypatumai. (Bankroto ir restruktūrizavimo bylų nagrinėjimo ypatumai).

Vykdymo proceso samprata.

VI. BAUDŽIAMOJI TEISĖ

Baudžiamosios teisės samprata, reguliuojami santykiai.

Nusikalstamos veikos samprata ir rūšys.

Nusikaltimo, baudžiamojo nusižengimo sąvoka, požymiai, klasifikacija.

Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams sąvoka ir rūšys. Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų ekonomikai ir verslo tvarkai samprata ir rūšys. Nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų finansų sistemai samprata ir rūšys.

Teistumas. Teistumo samprata, teisinė reikšmė.

VII. DARBO TEISĖ

Darbo teisės bendrosios nuostatos.

Darbo teisės subjektai. Darbuotojų teisių įgyvendinimas ir gynimas. Darbo sutarties turinys ir jos sudarymas. Darbo sutarčių rūšys. Darbo sutarties vykdymas. Darbo sutarties pasibaigimas. Darbo laikas. Poilsio laikas. Darbo užmokestis. Garantijos ir kompensacijos. Darbo drausmė. Materialinė atsakomybė. Vidutinis darbo užmokestis.

VIII. MOKESČIŲ TEISĖ

Bendrosios mokesčių teisės nuostatos.

Mokesčių teisinis reglamentavimas. Mokesčių įstatymų įgyvendinimas. Mokesčių administravimas. Mokestinė prievolė. Mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimas. Mokestinės nepriemokos priverstinis išieškojimas. Mokesčių įstatymų pažeidimai ir atsakomybė. Mokestiniai ginčai.

Mokesčių teisės subjektai. Mokesčių administratoriai. Jų funkcijos, teisės ir pareigos. Mokesčių mokėtojas. Jo teisės ir pareigos. Tretieji asmenys ir jų pareigos.

Valstybinis socialinis draudimas, privalomasis sveikatos draudimas.

IX. APSKAITA, FINANSAI

Apskaitos sistema, apskaitos organizavimas ir tvarkymas

Buhalterinė apskaitos samprata. Apskaitos organizavimas ir tvarkymas (asmenys, atsakingi už apskaitos organizavimą, apskaitos tvarkymą ir finansinių ataskaitų sudarymą), apskaitos organizavimo būdai, apskaitos dokumentai, dvejybinis įrašas, apskaitos registrai, apskaitos dokumentų saugojimas, inventorizacija).

Bendrieji apskaitos principai. Įmonės, įmonės veiklos tęstinumo, piniginio mato, kaupimo, periodiškumo, atsargumo, palyginamumo, pastovumo, neutralumo, turinio viršenybės prieš formą. Įmonės veiklos tęstinumo principo netaikymo atvejai ir pasekmės.

Reikalavimai finansinėms ataskaitoms, finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis bei turinys, finansinių ataskaitų rengimo, tvirtinimo bei teikimo tvarka.

Įmonių ir įmonių grupių kategorijos. Finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis atsižvelgiant į įmonės ar įmonių grupės priskyrimą tam tikrai kategorijai. Finansinių ataskaitų turinys, pagrindiniai elementai. Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir jų pateikimo atvejai. Pagrindiniai finansinių ataskaitų reikalavimai. Finansinių ataskaitų pasirašymas, tvirtinimas ir skelbimas. finansinių ataskaitų pateikimas Juridinių asmenų registru.

Finansų analizė.

Finansiniai rodikliai (efektyvumo, likvidumo, finansinio sveto, pelningumo, investicijų grąžos).

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Teisės aktai

EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų;
2. 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr.2015/848 dėl nemokumo bylų;

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMAI

3. Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymas Nr. IX-218, 2001 m. kovo 20 d.;
4. Lietuvos Respublikos fizinį asmenų bankroto įstatymas Nr. XI-2000, 2012 m. gegužės 10 d.;
5. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas Nr. VIII-1864, 2000 liepos 18 d.;
6. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas Nr. IX-743, 2002 m. vasario 28 d.;
7. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas Nr. IX-926, 2002 m. birželio 4 d. ;
8. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas Nr. VIII-1968, 2000 m. rugsėjo 26 d.;
9. Lietuvos Respublikos bankų įstatymas Nr. IX-2085, 2004 m. kovo 30 d.;
10. Lietuvos Respublikos individualių įmonių įstatymas Nr. IX-1805, 2003 m. lapkričio 6 d.;
11. Lietuvos Respublikos ūkinių bendrijų įstatymas Nr. IX-1804, 2003 m. lapkričio 6 d.;
12. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas Nr. VIII-1835, 2000 liepos 13 d.;
13. Lietuvos Respublikos draudimo įstatymas Nr. IX-1737, 2003 m. rugsėjo 18 d.;
14. Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas Nr. IX-1068, 2002 m. rugsėjo 10 d.;
15. Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymas 2012 m. birželio 29 d. Nr. XI-2159

16. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas Nr. IX-2112, 2004 m. balandžio 13 d.;
17. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas Nr. I-1336, 1991 m. gegužės 21 d.;
18. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas Nr. I-1343, 1996 m. gegužės 21 d.;
19. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas Nr. IX-574, 2001 m. lapkričio 6 d.;
20. Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas Nr. XII-1696, 2015 m. gegužės 14 d.;
21. Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. XII-1697, 2015 m. gegužės 14 d.;
22. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymas Nr. I-1115, 1995 m. gruodžio 5 d.;
23. Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas Nr. VIII-935, 1998 m. lapkričio 24 d.
24. 1-6, 28 Verslo apskaitos standartai, www.avnt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMAI

25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. 1407 „Dėl Valstybės institucijų įgaliotų asmenų atstovavimo įmonių bankroto ir restruktūrizavimo procesuose tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymą ir Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymą“;
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 17 d. nutarimas Nr. 321 „Dėl Fizinio asmens, kuriam iškelta bankroto byla, bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės turto pardavimo iš varžytynių tvarkos aprašą patvirtinimo“;
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 27 d. nutarimas Nr. 179 „Dėl Teismo skiriamo fizinio asmens bankroto administratoriaus kandidatūros siūlymo teismui taisyklių patvirtinimo“;

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRO ĮSAKYMAI

28. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. 1K-286 „Dėl Bankroto ir restruktūrizavimo administratorių elgesio kodekso patvirtinimo“;
29. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. liepos 5 d. įsakymas Nr. 1K-270 „Dėl bankroto administratorių ir restruktūrizavimo administratorių veiklos priežiūros taisyklių patvirtinimo“;
30. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. sausio 25 d. įsakymas Nr. 1K-34 „Dėl Bankroto administratoriaus, bankroto administratoriaus padėjėjo, restruktūrizavimo administratoriaus pažymėjimų ir įmonių bankroto, įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas teikiančių asmenų sąrašų“;
31. Lietuvos Respublikos finansų ministras 2016 m. sausio 19 d. įsakymo Nr. 1K-24 „Dėl Bankroto ir restruktūrizavimo administratorių atestavimo komisijos nuostatų patvirtinimo“.

AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS DIREKTORIAUS ĮSAKYMAI

32. Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. V1-399 „Dėl planinių ir neplaninių restruktūrizavimo administratorių veiklos patikrinimų taisyklių patvirtinimo“.

ĮMONIŲ BANKROTO VALDYMO DEPARTAMENTO PRIE ŪKIO MINISTERIJOS DIREKTORIAUS ĮSAKYMAI

33. Įmonių bankroto valdymo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. rugsėjo 27 d. įsakymas Nr. V-80 „Dėl konfidencialumo sutarties formos patvirtinimo“;
34. Įmonių bankroto valdymo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2012 m. vasario 29 d. įsakymą Nr. V-17 „Dėl Duomenų apie įmonės bankroto procesą teikimo ir skelbimo taisyklių, Duomenų apie įmonės restruktūrizavimo procesą teikimo ir skelbimo taisyklių ir rekomenduojamų prašymų skelbti duomenis apie įmonės bankroto ar restruktūrizavimo procesą Departamento interneto svetainėje formų patvirtinimo“ ;
35. Įmonių bankroto valdymo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2012 m. vasario 29 d. įsakymas Nr. V-16 „Dėl bankrutuojančios ir bankrutavusios bei restruktūrizuojamos įmonės ataskaitų formų patvirtinimo“;

Pastaba: Norminiai teisės aktai sąrašė nurodomi be vėlesnių pakeitimų ir papildymų. Norminių teisės aktų sąrašas sudarytas iki šios programos patvirtinimo dienos. Asmenys, laikantys kvalifikacijos egzaminą, privalo būti susipažinę ir su programos klausimus atitinkančiais teisės aktais, priimtais po šios programos patvirtinimo.

Literatūra

1. Aleknevičienė V. Finansai ir kreditas. Vilnius, Enciklopedija. 2005.
2. Gronskas V. Ekonominė analizė: Kaunas, Technologija. 2005.
3. Kalčinskas G. Buhalterinės apskaitos pagrindai. Vilnius, Pačiolis, 2013.
4. Meidūnas V., Puzinauskas P. Finansai. Vilnius, 2003.
5. Ivanauskienė A. Buhalterinė apskaita, Vilnius, 2016.

Pastaba: Mokslinės literatūros sąrašas nėra baigtinis ir yra rekomendacinio pobūdžio.